

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I MC 11-13
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
Викладач курсу	Олійник Н.Ю, к. політ. наук, доцент
Контактна інформація викладача	n.oliynuk@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=184
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3,5 Загальна кількість годин – 105 Модулів – 4 Рік підготовки – 1-й Семестр – 1-й Лекції – 24 год. Семінари – 40 год. Самостійна робота – 41 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Історія та культура України» є нормативною дисципліною з спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової передвищої освіти необхідні знання для забезпечення їхньої конкурентоздатності на ринку праці, майбутньої успішної професійної кар'єри, розвитку критичного мислення, формування історичного світогляду. <i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є історичний, соціальний та культурно-мистецький досвід українського народу від найдавніших часів до сьогодення, тобто український культурно-історичний простір, культура українського народу</i>
Мета та цілі курсу	<i>Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія та культура України» формування системи знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розгляд історії української культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних</i>

процесів і тенденцій у ній. Набуття уяви про особливості культурних епох в Україні, представити типологію художніх напрямів і течій в українському мистецтві, ознайомити студентів з основними особливостями ментального та художньо-естетичного мислення українців.

Виклад курсу «Історія та культура України» спрямований на вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, можливостей запозичення культурних цінностей інших народів, порівняльного аналізу ролі і місця вітчизняної культури в контексті світових та європейських культуротворчих процесів.

**Мета та цілі вивчення дисципліни формулюються відповідно до навчальної програми*

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

- концептуальні засади історії та теорії української культури;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;
- зародження та розвиток української державності;
- історію культури України, її місце у сучасному світі та Європі;
- головні напрями розвитку духовної культури України;
- історію становлення та розвитку окремих галузей української культури – театру, музики, образотворчого мистецтва, архітектури
- міжкультурні зв'язки України з країнами Європи та світу;
- проблеми та перспективи розвитку української культури у сучасному цивілізаційному процесі.

вміти:

- збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності;
- оцінювати події та діяльність історичних осіб та культурних діячів в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- аналізувати на основі наукової методології суспільствознавчих дисциплін багатий фактичний матеріал із історії української культури;
- визначати можливості культурних запозичень відповідно до національних інтересів України;
- вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему;
- самостійно складати конспект, тези, готувати реферат, відповідь на конференцію, семінарське заняття.

Програмні результати навчання

Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- *інтегральні:*
бакалавр медсестринства здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми галузі охорони здоров'я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних і клінічних наук, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог;
- *загальні:*
здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації; здатність спілкуватися українською мовою, як усно, так і письмово; здатність вчитися та бути сучасно навченим; здатність спілкуватися другою мовою; навички використання інформаційних та комунікативних технологій; здатність до пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та проведення досліджень на відповідному рівні; навички міжособистісної взаємодії; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, конфліктні ситуації;

	здатність діяти на основі етичних міркувань; здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, семінари курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>
ТЕМИ ЛЕКЦІЙ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України". 2. Мистецькі пошуки первісної людини на території сучасної України. Кам'яна доба та трипільська культура. Культура скіфо-сарматської доби та еллінської колонізації Причорномор'я. 3. Проблеми етногенезу українського народу. Культура древніх слов'ян. 4. Культура Княжої доби та Галицько-Волинського князівства. 5. Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVII ст. (Литовсько-польська доба). 6. Вплив ідей ренесансу, реформації і контрреформації на українську культуру. 7. Українське бароко (середина XVII – кінець XVIII ст.) 8. Національне відродження в Україні (кінець XVIII – середина XIX ст.). Романтизм та народництво. 9. Розвиток української культури в другій половині XIX – на початку XX ст. Модернізм. 10. Українська культура радянської доби (кінець 1910-х – кінець 1980-х років). 11. Українська культура в ситуації подолання наслідків тоталітаризму (кінець 1980-х років). 12. Культура незалежної України. 	
ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України". 2. Мистецькі пошуки первісної людини на території сучасної України. Кам'яна доба та трипільська культура. 	

3. Культура скіфо-сарматської доби та еллінської колонізації Причорномор'я.
4. Проблеми етногенезу українського народу.
5. Духовна культура древніх слов'ян.
6. Культура Княжої доби.
7. Культура Галицько-Волинського князівства.
8. Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVII ст. (Литовсько-польська доба).
9. Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVII ст. (Литовсько-польська доба). Освіта, книгодрукування, архітектура.
10. Вплив ідей ренесансу, реформації і контрреформації на українську культуру.
11. Українське бароко (середина XVII – кінець XVIII ст.)
12. Українське бароко (середина XVII – кінець XVIII ст.). Література, музика, живопис, архітектура.
13. Національне відродження в Україні (кінець XVIII – середина XIX ст.).
14. Національне відродження в Україні (кінець XVIII – середина XIX ст.). Романтизм та народництво.
15. Розвиток української культури в другій половині XIX – на початку XX ст.
16. Розвиток української культури в другій половині XIX – на початку XX ст. Модернізм.
17. Українська культура радянської доби (кінець 1910-х – кінець 1980-х років).
18. Українська культура в ситуації подолання наслідків тоталітаризму (кінець 1980-х років).
19. Культура незалежної України.
20. Модульний контроль 1. Історія та культура України від найдавніших часів до сьогодення.

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України".
2. Мистецькі пошуки первісної людини на території сучасної України. Кам'яна доба та трипільська культура.
3. Культура скіфо-сарматської доби та еллінської колонізації Причорномор'я.
4. Проблеми етногенезу українського народу. Культура древніх слов'ян.
5. Культура Княжої доби та Галицько-Волинського князівства.
6. Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVII ст. (Литовсько-польська доба).
7. Вплив ідей ренесансу, реформації і контрреформації на українську культуру.
8. Українське бароко (середина XVII – кінець XVIII ст.)
9. Національне відродження в Україні (кінець XVIII – середина XIX ст.). Романтизм та народництво.
10. Розвиток української культури в другій половині XIX – на початку XX ст. Модернізм.
11. Українська культура радянської доби (кінець 1910-х – кінець 1980-х років).
12. Українська культура в ситуації подолання наслідків тоталітаризму (кінець 1980-х років).
13. Культура незалежної України.

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Висоцький О. Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. — Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. - 130 с.
2. Історія української культури: Курс лекцій / Л. В. Анучина, О. В. Бурлака, О. А. Лисенко та ін. - Х.: Вид-во «ФІНН», 2010. - 408 с.
3. Історія української культури: Навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 408 с.
4. Історія Української культури: підручник / В.А.Качкан, О.Б.Величко, Н.М.Божко та ін., за ред. В.А.Качкана. – К.: ВСБ «Медицина», 2016. – 368с.
5. Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навчальний посібник. - К.: Знання, 2010. - 271 с.
6. Шейко В. М., Тишевська К. Г. Історія української культури: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2010. - 264 с.

Додаткова:

1. Греченко В. А. Історія світової та української культури з тестовими

	<p>завданнями : довідник для школярів та студентів / В. А. Греченко, І. В. Чорний. – К. : Літера ЛТД, 2009. – 416 с.</p> <p>2. Дещинський Л. Є. Українська та зарубіжна культура / Л. Є. Дещинський, Я. Я. Денисов, Л. В. Цубов. – 4-е вид., переробл. і до повн. – Л. : Бескид Біт, 2005. – 304 с.</p> <p>3. Клапчук С. М. Історія української та зарубіжної культури : навч. посіб. / С. М. Клапчук, В. Ф. Остафійчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань. – К. : Знання-Пресс, 2004. – 364 с.</p> <p>4. Кордон М. Д. Українська та зарубіжна культура : підруч. / М. Д. Кордон. – МОН. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 576 с.</p> <p>5. Культурологія : теорія та історія культури : навч. посіб. / за ред. І. І. Тюрменко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 170 с.</p> <p>6. Культурологія : Культурологія. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / М. М. Закович. – К. : Знання, 2007. – 567 с.</p> <p>7. Попович М. Нарис з історії української культури / М. Попович. – К. : АртЕл, 1998. – 728 с.</p>																																
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному <i>семінарському занятті</i> з обов'язковим виставленням оцінки.</p> <p>Основними засобами діагностики рівня підготовки студентів є усне опитування, письмовий контроль (тести і творчі завдання), самостійна робота, презентації, самоконтроль, взаємоконтроль.</p> <p>Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді семестрового екзамену. Засвоєння дисципліни студентами визначається за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка є сумою оцінок (балів), одержаних під час поточного контролю і підсумкового модульного контролю.</p>																																
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Під час навчального процесу будуть застосовуватися такі форми та методи викладання та навчання: лекції, презентації, інтерактивні вправи, робота з кейсами, дискусії, обговорення, ессе.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom чи Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися за допомогою MOODLE, електронної пошти чи в соціальних мережах Viber, Telegram (за вибором академічної групи)/</p>																																
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>73</td> <td>75</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>C</td> <td>добре</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																				
Модуль 1																																	
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																												
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре																								

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;

САП – середнє арифметичне усїх позитивних оцїнок в нацїональній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;

МК - модульний контроль;

МО (модульна оцїнка) – середнє арифметичне САП та МК;

СМО (семестрова модульна оцїнка) – це середньоарифметична МО;

ПМО (пїдсумкова модульна оцїнка) – виставляється в кїнцї вивчення дисциплїни за 100 – бальною шкалою, нацїональною шкалою та ECTS.

Шкала оцїнювання: нацїональна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За нацїональною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	вїдмїнно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовїльно	D
51-59	задовїльно	E
35-50	незадовїльно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовїльно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисциплїни за зазначений семестр	F

Питання до пїдсумкового контролю

1. Етнокультурні проблеми походження українського народу.
2. Матерїальна та духовна культура передслов'янського населення України: палеолїт, мезолїт, неолїт.
3. Трипїльська культура та її особливостї.
4. Культура на землях України епохи раннього залїзного вїку: кїммерїйцї, скїфи, сармати.
5. Загальна характеристика ареалу культури схїднослов'янських племен.
6. Особливостї і джерела вивчення культури стародавніх слов'ян.
7. Релїгїйні вїрування та мїфологїя схїднослов'янських племен.
8. Культура Кїївської Русї. Особливостї культури Кїївської Русї дохристїянського перїоду.
9. Мїфологїя і релїгїйні вїрування Кїївської Русї дохристїянського перїоду.
10. Усна народна творчїсть Кїївської Русї.
11. Особливостї христїянїзацїї Кїївської Русї. Роль Кирила та Мефодїя в історїї українського христїянства.
12. Вплив христїянїзацїї Кїївської Русї на духовну культуру схїдних слов'ян.
13. Фїлософська думка Кїївської Русї.
14. Перекладна та оригїнальна лїтература Кїївської Русї.
15. Освїта і наука Кїївської Русї.
16. Мистецтво Кїївської Русї.
17. Значення христїянїзацїї Кїївської Русї в розвитку української культури.
18. Культура України-Русї перїоду феодальної роздрїбненостї.
19. Соцїально-полїтична і культурна ситуацїя в Галичинї та на Волині в XII – XIII столїттях.
20. Культурні традицїї українського Ренесансу (XV – перша половина XVII ст.) Ранній гуманїзм в Україні.
21. Дїяльнїсть культурно-освїтніх осередкїв та братських рухів в XV – XVII

- ст.
22. Соціально-політична і культурна ситуація в польсько-литовську добу.
 23. Значення культурних зв'язків Галицько-Волинського князівства з іншими землями Стародавньої Русі та західними державами.
 24. Освіта і книгодрукування в XIV – XVII ст.
 25. Характерні особливості літературного і видавничого процесу в українських землях за часів феодальної роздрібненості.
 26. Українська культура козацької доби (друга половина XVII – кінець XVIII ст.). Феномен козацької культури.
 27. Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво.
 28. Еволюція образотворчого мистецтва в добу Козаччини.
 29. Український іконопис XVII – XVIII ст.
 30. Українська культура XIX – початку XX ст.
 31. Генезис та періодизація національно-культурного відродження в Україні.
 32. Дворянський період національно-культурного відродження та його особливості.
 33. Народницький період національно-культурного відродження.
 34. Модерністський період національно-культурного відродження та його характерні риси.
 35. Розвиток науки і філософії в другій половині XIX – на початку XX ст.
 36. Літературний процес другої половини XIX ст.
 37. Образотворче мистецтво, музика, театр другої половини XIX – початку XX ст.
 38. Основні стилі та напрямки літератури і мистецтва в Україні другої половини XIX – початку XX ст.
 39. Т.Г. Шевченко – засновник сучасної культури українського народу.
 40. Українська культура радянської доби (кінець 1910-х – кінець 1980 –х років).
 41. Національно-культурне піднесення 1920-х років. Українізація і її вплив на літературу, освіту та науку в Україні.
 42. Розвиток науки і філософії в добу радянської України.
 43. Мистецтво радянської України. Український мистецький авангард та його доля.
 44. Роль української діаспори в розвитку національної культури України.
 45. Десталінізація та її вплив на розвиток української культури у другій половині XX століття.
 46. Українська культура в ситуації подолання наслідків тоталітаризму (кінець 1980-х – перша декада XXI ст.).
 47. Здобутки і втрати української культури в другій половині XX ст.
 48. Релігія і церква як важливі чинники розвитку національної культури в незалежній Україні.
 49. Україна між Сходом і Заходом: перспективи розвитку національної культури України у XXI ст.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу